

מסכת כלאים

פרק ד

א. קרחת הַכֶּרֶם, בית שְׁמָאי אֹמְרִים, עֲשָׂרִים וְאֶרְבֶּעָ אַמּוֹת. וּבֵית הַלְּל אֹמְרִים שְׁשׁ עֲשָׂרָה אַמָּה. מַחְול הַכֶּרֶם, בית שְׁמָאי אֹמְרִים, שְׁשׁ עֲשָׂרָה אַמָּה. וּבֵית הַלְּל אֹמְרִים שְׁתִים עֲשָׂרָה אַמָּה. וְאֵיזֶה הִיא קרחת הַכֶּרֶם. כֶּרֶם שְׁחוּרָב מְאַמְצָעָו. אִם אֵין שֵׁם שְׁשׁ עֲשָׂרָה אַמָּה, לֹא יָבִיא זָרָע לְשֵׁם. הִיו שֵׁם שְׁשׁ עֲשָׂרָה אַמָּה, נוֹתְנִין לָה עֲבוּדָתָה, וְזֹרֻע אֶת הַמּוֹתָר:

ב. אֵיזֶה הוּא מַחְול הַכֶּרֶם. בֵּין כֶּרֶם לְאֹכֶל. אִם אֵין שֵׁם שְׁתִים עֲשָׂרָה אַמָּה, לֹא יָבִיא זָרָע לְשֵׁם. הִיו שֵׁם שְׁתִים עֲשָׂרָה אַמָּה, נוֹתְנִין לוֹ עֲבוּדָתוֹ וְזֹרֻע אֶת הַמּוֹתָר:

ג. רַבִּי יְהוֹדָה אֹמֵר, אֵין זה אֶלָּא גָּדָר הַכֶּרֶם. וְאֵיזֶה הוּא מַחְול הַכֶּרֶם. בֵּין שְׁנֵי הַכֶּרֶם. אֵיזֶה הוּא גָּדָר, שֶׁהוּא גָּבוֹה עֲשָׂרָה טֶפֶחִים. וְחַרְיוֹן, שֶׁהוּא עַמְק עֲשָׂרָה וְרַחַב אֶרְבֶּעָה:

ד. מלחצת הָקְנִים, אם אין בין קְנֵה לְחֶבְרוֹ שֶׁלּוֹ טְפַחִים, כדי שַׁיְכַנֵּס הָגְדִּי, הָרִי זו כמְחָצָה. וגדיר שַׁגְּפֶרֶץ, עד עַשֶּׂר אַמֹת הָרִי הַוָּא כְּפַתָּח, יִתְרַ מִכּוֹ, כְּנֶגֶד הַפְּרָצָה אֲסֹור. נִפְרְצָו בּוֹ פְּרָצֹת הַרְבָּה, אם הַעֲזִימָד מִרְבָּה עַל הַפְּרוֹיז, מִתְרָ, וְאם הַפְּרוֹיז מִרְבָּה עַל הַעֲזִימָד, כְּנֶגֶד הַפְּרָצָה אֲסֹור:

ה. הַגּוֹטָע שַׁוְרָה שֶׁל חִמְשׁ גְּפֻנִים, בֵּית שְׁמָאי אֲוֹמָרִים, כְּרֵם. וּבֵית הַלְּל אֲוֹמָרִים, אִינּוֹ כְּרֵם, עד שֵׁיהו שֵׁם שְׁתִי שַׁוְרוֹת. לְכַיְכָה, הַזּוֹרָע אֶרְבָּע אַמֹת שַׁבְּכָרֵם, בֵּית שְׁמָאי אֲוֹמָרִים, קְדַשׁ שַׁוְרָה אַחַת. וּבֵית הַלְּל אֲוֹמָרִים, קְדַשׁ שְׁתִי שַׁוְרוֹת:

ו. הַגּוֹטָע שְׁתִים כְּנֶגֶד שְׁתִים, וְאַחַת יוֹצָא הַזּוֹב, הָרִי זה כְּרֵם. שְׁתִים כְּנֶגֶד שְׁתִים וְאַחַת בִּינְתִים, או שְׁתִים כְּנֶגֶד שְׁתִים וְאַחַת בְּאֶמְצָע, אִינּוֹ כְּרֵם, עד שֵׁיהו שְׁתִים כְּנֶגֶד שְׁתִים וְאַחַת יוֹצָא הַזּוֹב:

ז. הַגּוֹטָע שַׁוְרָה אַחַת בְּתוֹךְ שֶׁלׁוֹ, וְשַׁוְרָה אַחַת בְּתוֹךְ שֶׁלּוֹ הָרִי, וְזֶרֶד הַיחִיד וְזֶרֶד הַרְבִּים בְּאֶמְצָע, וְגַדֵּר שַׁהוּא גַּמוֹד מַעֲשָׂרָה טְפַחִים, הָרִי אַלְוּ מַצְטָרְפּוֹת. גְּבוּקָה מַעֲשָׂרָה טְפַחִים, אִינּוֹ מַצְטָרְפּוֹת. רַבִּי יְהוֹנָה אֲוֹמֵר, אם עַרְסָו מַלְמָעָלה, הָרִי אַלְוּ מַצְטָרְפּוֹת:

ח. הַגּוֹטָע שְׁתִי שַׁוְרוֹת, אם אין בִּינְיָהו שְׁמַנְהָ אַמֹת, לא יְבִיא זְרָע לְשֵׁם. הִי שֶׁלּוֹ, אם אין בין שַׁוְרָה לְחֶבְרָה שְׁשׁ עַשְׂרָה אַמֹת, לא

יביא זרע לשם. רבי אליעזר בן יעקב אומר משום חכינה בן חכינה, אףלו חרבה האמצעית ואין בין שורה לחרבנה שיש עשרה אמה, לא יביא זרע לשם, שאלו מתחלה גטעו הרי זה מתר בשמנת אמות:

ט. הנוטע את כרמו על שיש עשרה אמה שיש עשרה אמה, מתר להביא זרע לשם. אמר רבי יהודה, מעשה בצלמו, באחד שנטע את כרמו על שיש עשרה שיש עשרה אמה, והיה הופך שער שמי שורות לצד אחד וזורע את הניר, ובשנה אחרת היה הופך את השער למקום אחר וזורע את הבור, ובא מעשה לפני חכמים, והפירות. רבי מאיר ורבי שמואל אומרים, אף הנוטע את כרמו על שמנת שמנת אמות, מתר: